

Bijlage. Beschrijving van de beroepskwalificatie van medewerker hout als vermeld in artikel 1.

1. GLOBAAL

1.1. Titel

Medewerker hout

1.2. Definitie

Het uitvoeren van ondersteunende routinematige handelingen zoals het (machinaal) bewerken van werkstukken, het vergaren of het afmonteren van onderdelen in hout of het plaatsen van houten elementen, steeds onder leiding van een verantwoordelijke en aan de hand van instructies teneinde de continuïteit van de werkzaamheden te ondersteunen.

1.3. Niveau (VKS en EQF)

2

1.4. Jaar van erkenning

versie 1, 2020

2. COMPETENTIES

2.1. Opsomming competenties

Competentie 1:

Werkt in teamverband

- Communiceert effectief en efficiënt
- Wisselt informatie uit met collega's en verantwoordelijken
- Rapporteert aan leidinggevenden
- Werkt efficiënt samen met collega's
- Volgt aanwijzingen van verantwoordelijken op
- Past zich flexibel aan (verandering van collega's, ...)

Met inbegrip van kennis:

- Kennis van communicatietechnieken
- Kennis van vakterminologie

Competentie 2:

Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn

- Maakt onderscheid tussen gevaarlijke en niet gevaarlijke producten en afvalstoffen
- Vraagt om informatie in geval van twijfel over afvalstoffen
- Sorteert afval volgens de richtlijnen
- Houdt zich aan de regels voor traceerbaarheid van producten
- Werkt ergonomisch
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Ziet er op toe dat veiligheids- en milieuvorschriften worden gerespecteerd
- Meldt problemen aan de verantwoordelijke

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van milieuzorgsystemen en -voorschriften in functie van de eigen werkzaamheden
- Basiskennis van voorschriften rond afval en gevaarlijke producten
- Kennis van veiligheids-, gezondheids-, hygiëne- en welzijnsvoorschriften
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen
- Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Kennis van etikettering en productidentificatie

Competentie 3:

Organiseert zijn werkplek veilig en ordelijk

- Organiseert zijn werkplaats rekening houdend met een logische werkvolgorde
- Richt de werkplaats (ergonomisch) in
- Beperkt stofemissie
- Sorteert afval volgens de richtlijnen
- Houdt de werkplek schoon
- Bergt de eigen gereedschappen en hulpmiddelen op
- Gebruikt (stof)afzuigapparatuur/installaties
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van milieuzorgsystemen en -voorschriften in functie van de eigen werkzaamheden
- Basiskennis van voorschriften rond afval en gevaarlijke producten
- Kennis van veiligheids-, gezondheids-, hygiëne- en welzijnsvoorschriften
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen
- Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Kennis van materialen en gereedschappen

Competentie 4:

Gebruikt stromen duurzaam en beperkt geluidshinder

- Gebruikt water voor taken & schoonmaak efficiënt
- Gebruikt machines en gereedschappen efficiënt
- Beperkt het lawaai: gebruikt persoonlijke beschermingsmiddelen, implementeert preventiemaatregelen voor omgeving

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van (houtbewerkings)machines
- Kennis van veiligheids-, gezondheids-, hygiëne- en welzijnsvoorschriften
- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van elektrisch en pneumatisch handgereedschap

Competentie 5:

Helpt bij het voorbereiden van de grondstoffen i.f.v. de werkopdracht (aftekenen, paren, ...)

- Leest en begrijpt (werk)tekeningen en plannen
- Kantrecht en/of kort ruw hout af
- Zaagt de onderdelen op de juiste afmeting uit volgens borderel of zaagplan
- Stapelt zorgvuldig volgens een logische verwerkingsvolgorde

- Brengt merktekens aan op de werkstukken (paringstekens, ...)
- Schrijft onderdelen volgens een éénvormige afschrijvingsmethode en maataanduiding af

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van (houtbewerkings)machines
- Basiskennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen
- Basiskennis van hout en plaatmateriaal
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van afschrijfmethodes
- Kennis van functionele rekenvaardigheden
- Kennis van bewerkingsmethodes
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen

Competentie 6:

Helpt bij het bewerken van onderdelen met (houtbewerkings)machines

- Houdt zich aan (technische) voorschriften en productiefiches
- Controleert de beveiliging voor het opstarten
- Start, stopt en bedient de machines om hout te bewerken
- Schaaft tot ontruwde vlakken
- Zaagt op maat
- Boort gaten
- Brengt merktekens aan op de werkstukken (paringstekens, ...)
- Brengt profileringen aan
- Schuurt werkstukken tot de gewenste afwerkingsgraad op
- Maakt, indien nodig, gebruik van mallen
- Stapelt zorgvuldig volgens een logische verwerkingsvolgorde
- Controleert de kwaliteit en maatvoering
- Onderneemt actie bij onvoorziene omstandigheden of problemen

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van randapparatuur
- Basiskennis van (houtbewerkings)machines
- Basiskennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van bewerkingsmethodes
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen

Competentie 7:

Helpt bij het vergaren van houten elementen

- Leest en begrijpt (werk)tekeningen en plannen
- Verlijmt verbindingsgedeelten
- Voegt de onderdelen volgens een logische werkvolgorde samen
- Past manuele en machinale opspantechnieken toe
- Past mechanische verbindingstechnieken toe (nagelen, nieten, schroeven, ...)
- Verwijdert lijmresten
- Controleert de kwaliteit, haaksheid en maatvoering
- Stapelt en merkt voor de volgende productiefase

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen
- Basiskennis van montagetechnieken
- Basiskennis van opspansystemen (manueel en machinaal)
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van elektrisch en pneumatisch handgereedschap
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen

Competentie 8:

Helpt bij het behandelen van oppervlakken in hout (schuren, beschermen, afwerken, ...)

- Bereidt diverse ondergronden voor (schuren, ontvetten, ...)
- Brengt manueel grond-, tussen- en afwerkklagen aan
- Controleert visueel de kwaliteit van de behandelde oppervlakken
- Voert kleine herstellingen en retouches uit
- Beschermt afgewerkte werkstukken en slaat ze op

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van hout en plaatmateriaal
- Basiskennis van afwerkingstechnieken
- Basiskennis van voorschriften rond afval en gevaarlijke producten
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van materialen en gereedschappen

Competentie 9:

Helpt bij het monteren en afregelen van beslag (scharnieren, lades, ...)

- Leest en begrijpt (werk)tekeningen en plannen
- Voorziet uitsparingen voor beslag, sluit- en schuifmechanismen
- Stelt beslag, sluit- en schuifmechanismen samen
- Bevestigt beslag, sluit- en schuifmechanismen
- Regelt beslag, sluit- en schuifmechanismen af

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen
- Basiskennis van montagetechnieken
- Basiskennis van beslag, sluit- en schuifmechanismen
- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van elektrisch en pneumatisch handgereedschap

Competentie 10:

Transporteert grondstoffen, constructieonderdelen en materialen (intern, op de werf)

- Houdt zich aan procedures en voorschriften
- Verplaatst veilig en op ergonomisch verantwoorde wijze
- Stapelt zorgvuldig volgens een logische verwerkingsvolgorde
- Verpakt, beschermt voor transport (vochtigheid, temperatuur, lichtinval, ...)
- Laadt, lost (interne) transportmiddelen conform de richtlijnen (max. gewicht, aantal, ...)
- Bevestigt en beveiligd tegen vervoersrisico's (het zekeren van ladingen, ...)
- Transporteert op de werf of plaats van bestemming
- Past hef- en tiltechnieken toe
- Onderneemt actie bij onvoorziene omstandigheden of problemen

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van opslag- en stapeltechnieken
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen
- Kennis van (interne) transportmiddelen
- Kennis van verpakkingstechnieken
- Kennis van laad- en zekeringstechnieken

Competentie 11:

Helpt bij het plaatsen van houten elementen

- Leest en begrijpt (werk)tekeningen en plannen
- Bevestigt houten elementen aan de ruwbouw en aan elkaar
- Maakt sluitstukken tussen houten elementen en de ruwbouw
- Voorziet uitsparingen voor te integreren onderdelen (gootsteen, stopcontacten, (verluchtings)roosters, spots, ...)
- Voorkomt koudebruggen en lekken in het lucht- en damp scherm
- Controleert de kwaliteit en maatvoering
- Meldt problemen aan leidinggevende/verantwoordelijke

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen
- Basiskennis van hout en plaatmateriaal
- Basiskennis van constructie- en verbindingstechnieken
- Basiskennis van bevestigingsmiddelen
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van elektrisch en pneumatisch handgereedschap
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van plaatsingsmethodes voor houten elementen

Competentie 12:

Helpt bij het afwerken van elementen in hout

- Integreert andere materialen
- Regelt beslag, sluit- en schuifmechanismen
- Controleert de kwaliteit van het uitgevoerde werk
- Meldt problemen/afwijkingen aan leidinggevende/verantwoordelijke

Met inbegrip van kennis:

- Basiskennis van afwerkingstechnieken
- Basiskennis van beslag, sluit- en schuifmechanismen
- Kennis van materialen en gereedschappen

2.2. Beschrijving competenties adhv de descriptorelementen

2.2.1. Kennis

- Basiskennis van milieuzorgsystemen en -voorschriften in functie van de eigen werkzaamheden

- Basiskennis van randapparatuur
- Basiskennis van (houtbewerkings)machines
- Basiskennis van technische voorschriften en aanbevelingen in functie van de eigen werkzaamheden
- Basiskennis van werkdocumenten, tekeningen en plannen
- Basiskennis van montagetechnieken
- Basiskennis van opspansystemen (manueel en machinaal)
- Basiskennis van hout en plaatmateriaal
- Basiskennis van afwerkingstechnieken
- Basiskennis van beslag, sluit- en schuifmechanismen
- Basiskennis van opslag- en stapeltechnieken
- Basiskennis van constructie- en verbindingstechnieken
- Basiskennis van bevestigingsmiddelen
- Basiskennis van voorschriften rond afval en gevaarlijke producten

- Kennis van communicatietechnieken
- Kennis van vakterminologie
- Kennis van veiligheids-, gezondheids-, hygiëne- en welzijnsvoorschriften
- Kennis van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Kennis van (veiligheids)pictogrammen
- Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Kennis van etikettering en productidentificatie
- Kennis van materialen en gereedschappen
- Kennis van afschrijfmethodes
- Kennis van functionele rekenvaardigheden
- Kennis van elektrisch en pneumatisch handgereedschap
- Kennis van bewerkingsmethodes
- Kennis van controle- en meetmethoden en -middelen
- Kennis van (interne) transportmiddelen
- Kennis van verpakkingstechnieken
- Kennis van laad- en zekeringstechnieken
- Kennis van plaatsingsmethodes voor houten elementen

2.2.2. Vaardigheden

Cognitieve vaardigheden

- Communiceert effectief en efficiënt
- Wisselt informatie uit met collega's en verantwoordelijken
- Rapporteert aan leidinggevenden
- Werkt efficiënt samen met collega's
- Volgt aanwijzingen van verantwoordelijken op
- Maakt onderscheid tussen gevaarlijke en niet gevaarlijke producten en afvalstoffen
- Vraagt om informatie in geval van twijfel over afvalstoffen
- Houdt zich aan de regels voor traceerbaarheid van producten
- Ziet er op toe dat veiligheids- en milieuvoorschriften worden gerespecteerd
- Leest en begrijpt (werk)tekeningen en plannen
- Houdt zich aan (technische) voorschriften en productiefiches
- Controleert de beveiliging voor het opstarten
- Controleert de kwaliteit, haaksheid en maatvoering
- Controleert visueel de kwaliteit van de behandelde oppervlakken

- Houdt zich aan procedures en voorschriften
- Voorkomt koudebruggen en lekken in het lucht- en dampscherm
- Meldt problemen/afwijkingen aan leidinggevende/verantwoordelijke
- Controleert de kwaliteit van het uitgevoerde werk

Probleemoplossende vaardigheden

- Past zich flexibel aan (verandering van collega's, ...)
- Onderneemt actie bij onvoorziene omstandigheden of problemen

Motorische vaardigheden

- Sorteert afval volgens de richtlijnen
- Werkt ergonomisch
- Gebruikt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Organiseert zijn werkplaats rekening houdend met een logische werkvolgorde
- Richt de werkplaats (ergonomisch) in
- Beperkt stofemissie
- Houdt de werkplek schoon
- Bergt de eigen gereedschappen en hulpmiddelen op
- Gebruikt (stof)afzuigapparatuur/installaties
- Gebruikt water voor taken & schoonmaak efficiënt
- Gebruikt machines en gereedschappen efficiënt
- Beperkt het lawaai: gebruikt persoonlijke beschermingsmiddelen, implementeert preventiemaatregelen voor omgeving
- Kantrecht en/of kort ruw hout af
- Zaagt de onderdelen op de juiste afmeting uit volgens borderel of zaagplan
- Stapelt zorgvuldig volgens een logische verwerkingsvolgorde
- Brengt merktekens aan op de werkstukken (paringstekens, ...)
- Schrijft onderdelen volgens een éénvormige afschrijvingsmethode en maataanduiding af
- Start, stopt en bedient de machines om hout te bewerken
- Schaaft tot ontruwde vlakken
- Zaagt op maat
- Boort gaten
- Brengt profileringen aan
- Schuurt werkstukken tot de gewenste afwerkingsgraad op
- Maakt, indien nodig, gebruik van mallen
- Verlijmt verbindingsgedeelten
- Voegt de onderdelen volgens een logische werkvolgorde samen
- Past manuele en machinale opspantechieken toe
- Past mechanische verbindingstechnieken toe (nagelen, nieten, schroeven, ...)
- Verwijdert lijmresten
- Stapelt en merkt voor de volgende productiefase
- Bereidt diverse ondergronden voor (schuren, ontvetten, ...)
- Brengt manueel grond-, tussen- en afwerkklagen aan
- Voert kleine herstellingen en retouches uit
- Beschermst afgewerkte werkstukken en slaat ze op
- Voorziet uitsparingen voor beslag, sluit- en schuifmechanismen
- Stelt beslag, sluit- en schuifmechanismen samen
- Bevestigt beslag, sluit- en schuifmechanismen

- Regelt beslag, sluit- en schuifmechanismen af
- Verplaatst veilig en op ergonomisch verantwoorde wijze
- Verpakt, beschermt voor transport (vochtigheid, temperatuur, lichtinval, ...)
- Laadt, lost (interne) transportmiddelen conform de richtlijnen (max. gewicht, aantal, ...)
- Bevestigt en beveiligd tegen vervoersrisico's (het zekeren van ladingen, ...)
- Transporteert op de werf of plaats van bestemming
- Past hef- en tiltechnieken toe
- Bevestigt houten elementen aan de ruwbouw en aan elkaar
- Maakt sluitstukken tussen houten elementen en de ruwbouw
- Voorziet uitsparingen voor te integreren onderdelen (gootsteen, stopcontacten, (verluchtings)roosters, spots, ...)
- Integreert andere materialen

2.2.3. Context

Omgevingscontext

- Dit beroep wordt uitgeoefend in de werkplaats en op bouwplaatsen (nieuwbouw), in bewoonde of in gebruik zijnde gebouwen (renovatie) binnen ondernemingen en vergt de nodige mobiliteit en contactvaardigheid.
- Dit beroep wordt meestal in teamverband uitgeoefend, meestal in een onderneming waar de nodige flexibiliteit belangrijk is om zich aan te passen aan wijzigingen van planning, omgeving, grondstoffen en machines.
- De werkopdrachten worden vaak strikt afgebakend in de tijd en er heersen in veel gevallen strikte deadlines, wat resultaatgerichtheid, stressbestendigheid en doorzettingsvermogen vraagt.
- De hout- en bouwsector kennen veel reglementeringen, normen, aanbevelingen en technische voorlichtingsfiches inzake kwaliteit, veiligheid, gezondheid, hygiëne, welzijn, milieu en duurzaam bouwen. Verspilling en de rijzende afvalberg dwingen tot een economische en ecologische omgang met en hergebruik van grondstoffen en materialen.
- Binnen dit beroep maakt men gebruik van elektrisch en pneumatisch gereedschap. Dit kan gevaar inhouden voor het oplopen van snijwonden, het klem raken van de machine, de terugslag van het werkstuk en/of van de machine, het stoten tegen voorwerpen, gevaar voor elektrocutie, ...
- Bij het werken met machines kan er lawaaihinder en (hout)stof voorkomen.
- De situatie op de werkplek kan het dragen van lasten en werken in moeilijke houdingen en omstandigheden impliceren.
- Het bijblijven met de (technologische) ontwikkelingen binnen de sector vergt leergierigheid en het volgen van (verplichte) opleidingen.

Handelingscontext

- Oog hebben voor kwaliteit en de tevredenheid van de klant door met zorg, toewijding en zin voor esthetiek te werken.
- Op constructieve en gebruiksvriendelijke wijze uitwisselen van informatie met klanten, collega's en derden.
- Aandacht hebben voor gevaarlijke situaties, veiligheidssignalisatie op de werkplek/werf respecteren en persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen met zorg gebruiken en onderhouden.

- Omzichtig omgaan met grondstoffen en producten, rekening houdend met veiligheidsvoorschriften.
- Zorgvuldig en nauwkeurig omgaan met (houtbewerkings)machines, gereedschappen en materialen.

2.2.4. Autonomie

Is zelfstandig in

- het uitvoeren van de toegewezen werkzaamheden, het voorbereiden, bewerken, vergaren, (af)monteren, afwerken of plaatsen
- het gebruiken van gereedschappen en machines
- datgene wat binnen zijn opdracht en competentie ligt te veranderen en aan te passen indien nodig

Is gebonden aan

- instructies en een ontvangen werkopdracht en tijdsplanning
- veiligheids- en milieuvoorschriften, technische voorschriften, productfiches, werktekeningen en plannen
- afspraken met betrekking tot zijn eigen werkzaamheden met collega's
- instructies van meubelmakers, interieurbouwers, schrijnwerkers of leidinggevendenden

Doet beroep op

- leidinggevende en collega's voor de werkopdracht, (productie)gegevens, planning, melden van problemen/storingen en bijkomende instructies
- een meer bevoegd persoon indien hij een probleem niet opgelost krijgt of te maken krijgt met werkzaamheden die buiten zijn bevoegdheid vallen

2.2.5. Verantwoordelijkheid

- Werkt in teamverband
- Werkt met oog voor veiligheid, milieu, kwaliteit en welzijn
- Organiseert zijn werkplek veilig en ordelijk
- Gebruikt stromen duurzaam en beperkt geluidshinder
- Helpt bij het voorbereiden van de grondstoffen i.f.v. de werkopdracht (aftekenen, paren, ...)
- Helpt bij het bewerken van onderdelen met (houtbewerkings)machines
- Helpt bij het vergaren van houten elementen
- Helpt bij het behandelen van oppervlakken in hout (schuren, beschermen, afwerken, ...)
- Helpt bij het monteren en afregelen van beslag (scharnieren, lades, ...)
- Transporteert grondstoffen, constructieonderdelen en materialen (intern, op de werf)
- Helpt bij het plaatsen van houten elementen
- Helpt bij het afwerken van elementen in hout

2.3. Attesten en voorwaarden

Er zijn geen wettelijke attesten of voorwaarden vereist.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van ...
tot erkenning van de beroepskwalificatie medewerker hout (BK-0468-1).

Brussel, (datum).

de minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS